

Téereb Yoel ak Mbooloom Adventiste Bés bu Juróom-ñaareel bi ci Laodise — Limu Ñent-fukk ak Juróom-ñeent

Jeff Pippenger

2026-02-02

Limu Ñett-Fukk ak Juróom-Ñent

Nattu omega biir bu nekk ci toppu nattu alfa bitim-reew bu ndombo 2024, dafay laaj ñu firi bu leer li ñuy wax “sàkkukaay,” ak “dund” bi ñuy denc ci sàkkukaay bi. Nattu bi kàddug yonent la, te am na rëdd gu biir ak rëdd gu bitim ci dëgg. Ndax alalu xonq yi mooy desitam James White, walla mooy dëgg yu Kàddug Yàlla? Ñooñu ñaar ñépp lañu.

Ci 9/11, Yàlla wooon na askanam ngir ñu lekk téere bu ndaw bi te dellu ci yoon yu mag yi Yërmiya waxoon, fa lañu tabaxoon fondamaa yi ca jamono jooju. Ci 9/11, gis nañu ne bi ñu waxee Yowaana ci Kàddug Pexe, saraxle gi fukki benn, mu natt, ñaari mbir lañu ko santoon mu natt. Ñu santoon na ko mu natt kër Yàlla gi ak way-jaamu yi nekk ci biiram. Ñu santoon na ko mu bàyyi kër gu biti gi, moom mi mel ni 1,260 at yi xeeti xaritul Yàlla yi doon tàllal bérab bu sell bi ak mbooloom. Bérab bu sell bi ak mbooloom mooy kër Yàlla gi ak way-jaamu yi nekk ci biiram.

Ci atum 2023, beneen malaaka bi wàccee woon ci 9/11 moo dellusi wàcce, ubbiwaat yéglebu Midnight Cry bi, te gannaaw loolu ci atum 2024 fekk nattu njëlbeen gu biti gi nekk ndax misaalu Room dafa ba tey di sampag gis-gis bi, ni mu ko doon defaloon Millerites yi.

“Palante yi ubbeeku” yu asamaan dañuy wone ñëwug nattu omega bi ci biir kër Yàlla gi ak woote bi ngir “dellu.” Nattu bi dafay laaj ñu xàm ñaari simból. Bi malaaka bu ñetteel bi agsee woon ci 1844, te gannaaw loolu ci 9/11, ñu wax Yowaana mu natt kër Yàlla gi ak ñi fay jaamu, noonu di seet lu wone liggéeyu yonent buy natt kër Yàlla gi ak ñi fay jaamu ci atum 2023. Malasi dafay yékkati laaj bi ne: lan mooy “sàkkukaay bi,” te lan mooy “dund?” Laaj yii sax ci géntug Miller dañu doon ne: lan mooy “boyetu weer wi,” te lan mooy “xakaari yi.”

Géntu Miller mi xéy wax na ne bunt yu ubbeeku asamaan yi mooy barab bi kër Yàlla gu nott gi ci Pexe 19 dee jëkkaloo ci mbubb mu weexu linin ngir war fas yu weex yi ci mbooloom xarekat yi Yàlla Boroom mbooloo yi. Bunt yu ubbeeku yi mooy barab bi barke walla musiba gi ci Malasi di tóor. Bunt bu ubbeeku Miller mooy barab bi ñu fay dindi mbalit, te ñu dajale ay xonq yu wert yi ci boyetu.

Jëfandikoo bu njëkk ci palanteeri asamaan yi am na ci nettalii Nóo, te bi palanteer yooyu ubbeeku, taw gu nekk ñaar-fukk ak ñent fan ak ñaar-fukk ak ñent guddi daldi wàcc. Bi palanteer yi ubbeeku, juróom-ñett bakkan a nekkoon ca gaal ga. Sóobu ndox ma ca Géeju Xonq ga tàmbalee ñaar-fukk at ak benn wërante ba ba Yordane jáll. Gannaaw loolu, bi Kirist sóobee ndox ca bérab boobu sax, Xel mi jëriñ ko ca mândiñ ma diirub ñaar-fukk fan. Bi dekkalee, ni ko sóobam ci ndox melale woon, mu jàngal taalibe yi diirub ñaar-fukk fan balaa mu yéeg asamaan.

Bu kërceen bi soppeeku jàppandikoo di sore jëmoon ci kërceen bi am ndam, buur Daawuda bu am ñetti fukki at dina nguur ci ñent fukki at. Kërceen bi am ndam dañu koy tegtal ak yonent, saraxalekat ak buur. Yonent bi nekkoon ñetti fukki at ba mu tàmbalee liggéeyam bu ñaar-fukk ak ñaar at mooy Esekiyel, te mu tàmbalee liggéey boobu, bi asamaan yi ubbeeku.

Te mujj ci atum ñetti-fukk ak benn, ci ñetteelu weer bi, ci juróomeelu bésu weer bi, bi ma nekkee ci biir jaam yuñu jàppoon te dëkkal leen ca wetu dexe Kebar, asamaan yi ubbeeku nañu, te gis naa peeñu Yàlla. Ezekiel 1:1.

Bi Yuusuf am ñeent-fukk ak benn at, mu tàmbalee nguuram ni saraxalekat, te dafa dajee ngelaw gu penku gu Islaam, buy indi jafe-jafe yu yokkute, yu may Misra — janq bi ne ci géeg gi — mu jëfandikoo ngir samp benn nguur gu àdduna bépp. Ci jafe-jafe boobu, Yuusuf dajale lekk bi ca saytu ya.

Ci weeru 2023, am naxoon a déggoon ca màndiŋ ma, ba noppi Golo gi cosaanu Yuda tambalee ubbi ndank ndank bataaxalu Yuuxu Guddi-gi-Dig. Ci 2024, nattu alfa bi ci biti te di fondemaŋ bi taxawal ñaari wàll, te jëfandikoo ubbi gi sax ci kanam. Léegi nag ci 2026, nattu omega bi ci biir kër Yàlla, bi dinaat taxawalaat ñaari wàll, agsi na.

Ayub bu sellal ci Almasi, mel ni Yonnent bi ci Kóllère gi, dëggaloon kóllère gi ak ñu bare, mooy kër gu biti, ak bérab bu sell bi. 22 Oktoobar 1844 ba keraama Mikayel taxaw (ni Mu ko defe woon ci mujj gaayu ayub bu sell boobu bi ba ñu sànniwone Esetefaan doj) mooy Bérab bu Gën a Sell bi. Magali noflaay yu njëkk yi mat nañu ci ayub bu sell boobu, te ñooy alfa bu magal yi, te magali noflaay yu weeru bëgg-bëgg yi, baatug trompet yi ci bés bu njëkk bi, bésu njotaan bi ci bésu fukk bi, te gannaaw loolu magalu tànt yi dale ci bésu fukk ak juróom-ñett ba ci bésu ñaar-fukk ak ñaar bi, ñooy omega bu magal yi.

“Ni mel ni, misaal yi jëmal ci ñaareelu dikk bi war nañu a mat ci waxtu wi serwiis bu misaal bi téral. Ci yoonu Muusaa ga, setalug bérab bu sell bi, walla Bes bu Mag bu Yëqaatug Bakkaar, dafa doon ci fukkeli fanweeri juróom-ñaareel weeru Yawut ya (Leviticus 16:29–34), ba saraxalekat bu mag ba, gannaaw bi mu defee yëqaatug bakkaar ngir Israyil gépp, te noonu mu jële seen bàkkaar génne ko ci bérab bu sell ba, mu génn daldi barkeel nit ña. Noonu lañu gëmoon ne Kirist, Saraxalekat bu Mag bi sunu moom, dina feeñ ngir setal suuf si jaarale ko ci alagug bakkaar ak way-bakkaar yi, te dina barkeel askanam yu koy xaar ak dund gu dul jeex. Fukkeli fanweeri juróom-ñaareel weer wa, Bes bu Mag bu Yëqaatug Bakkaar, di waxtuw setalug bérab bu sell bi, mi ci atum 1844 daanoon ci ñaar-fukk ak ñaareelu Oktoobar, dañu ko jappe woon ne mooy waxtuw dikkug Boroom bi. Loolu àndoon na ak firnde yi ñu joxe ba noppi ne 2300 fan yi dinañu jeex ci noflaay, te ndogal li mel ni amul woon lu ko man a yëngal.”

“Ci léebu Matye 25, jamono bu xaar ak nelaw gi toppoo na ko ñëwug boroom séet bi. Loolu dafa doon mel ni la xalaat yi ñu njëkk a wone woon, muy ci waxi yónel ak ci misaal yi. Yóbbu nañu woon kóllère gu tar ci seen dëgg; te ‘yuuxu guddi digg bi’ ay junni way gëm-gëm a ko yégle woon.

“Nii mel ni muy daw, yëngu yi dajale réew mi. Ci dëkk ba ci dëkk, ci dëkkuwaay ba ci dëkkuwaay, te ba ci bérab yu sori yu réy ci réew mi, mu dem, ba kerceen ñi Yàlla teeru woon yeesal nañu leen bu baax. Yëngu-yëngu gu ñàkk xel ga demee na ci kanam wax jii, ni sedd gu njëkk di nawee kanam jant bu fenk. Ñi gëm gis nañu ne seeni sikki-sàkka ak seeni jaaxle teg nañu leen, te yaakaar ak fit anim nañu seen xol. Liggéey bi andul woon ak yooyu gën a ñaaw yu faral di feeñ saa su amee yëngu-yëngu nit ku amul dooley kàddug Yàlla ak Xelam buy ko saytu. Moom, ci melokaanam, dafa mel ni jamonoy toroxte ak dellu jëm ci Boroom bi, yi ci Israayil gu yàgg ya daan topp bataaxali yedd ak yëngal yu bawoo ci ay jaamam. Mu woon ak mandarga yi di won liggéeyu Yàlla ci jamono yépp. Bëgg-bëgg bu yéeme bu bari nekkul woon fa, waaye gëm-gëm gu xóot ci xol, waxib bàkkaar, ak bàyyi àddina. Waajal ngir daje ak Boroom bi moo doon jafe-jafe gi di ëppal xelu ñi nekkoon ci metit. Foog gu sax ci ñaan ak jébbalu gu matul fenn ci Yàlla moo fa nekk.” The Great Controversy, 400.

Fànni weer yu bëj-gànnar yi mat nañu ci ayu-bés bu sell bi, te ndoxum taw bu njëkk walla alpha suuw na ca Pentekot; noonu muy misaal bu wone tuuru ndoxum taw bu mujj bi ci fànni weer yu bëj-noor yi. Fànni weer yu bëj-gànnar yooyu, dañu leen teg ci Lawwiin 23, aaya 1 ba 22. Fànni weer yu bëj-noor yi nekk nañu ci aaya 23 ba 44. 2300 at yóbbu na la ba 1844. Ñaar-fukk ak ñaar aaya ngir fànni weer yu bëj-gànnar yi, ak ñaar-fukk ak ñaar aaya ngir fànni weer yu bëj-noor yi. Ñaari kuréelu ñaar-fukk ak ñaar ci saar 23.

Màggalu trompet yi doon artu ne àtte bi dina am ci fukki fan yu topp, te màggalu tabernaak yi doon xewu mbégte ngir bàkkaar yi ñu baale woon ci Bésu Yëkkati Bàkkaar bi. Noflaayu Sabbaat ak bésu juróom-ñettelu fan bi gannaaw màggal ga dañuy tekki noflay Sabbaatu suuf si bu junni at.

Waaye yéen samay soppe, buleen bañ a xam benn mbir mii, ne bés bu nekk ci kanam Boroom bi mel na ni junni at, te junni at mel na ni benn bés. 2 Piyeer 3:8.

Malaaka bi jëkk bi yégle na ubbig àtte bi, te ci boobu tolluwaay gu yonent bi, atum 1798, mi doon “waxtu mujj” ci Daniel, mooy matug màggalu trompet yi; waaye ci 11 ut 1840, yégleb malaaka bu jëkk ba bu 1798, biñu ubbi woon, am na doole ci matug wax jiiñ bu ñaareel bi. Islam bokk na ci màndarga màggalu trompet yi, miy yégle bésuub àtte ba di ñëw.

Ñi koy gis-gis, màggal tabaski yi ci noor ak tabaski yi ngir kër gu dëkkandoo tegu nañu ay tabaski yu alfa ak omega, ak àtte ci digg ba. Du mbir mu amul solo ne tabaski yooyu ñu sant leen ci Léwítik benn-fukk ak ñett. Ñaar-fukk ak ñett mooy màndarga njotug jéggal bi. Du mbir mu amul solo it ne tabaski bu njëkk bi nekk ci bés bu njëkk ba ci weer bu juróom-ñaareel bi, te tabaski bu mujj bi jeex ci bés bu ñaar-fukk ak ñaar ba. Tabaski bu noor mooy araf bu njëkk ci alfabet Ebraayik bi, bésuub Jéggal bi mooy araf bu digg ba, te tabaski bu kër gu dëkkandoo mooy araf bu ñaar-fukk ak ñaar ba ci alfabet Ebraayik bi.

Saar ñaari-fukk ak ñett, aaya yu 23 ba 44 ci Lewetik moo di ñaar-fukk ak ñaari aaya yu nekk ci biir “tëralinu dëgg.” Bés bu fukk ba nekk ci digg bi moo di rañnee nattu, ndaxte fukk misaal la ci nattu, te Bésu Fayda mooy fa ñu bindee te fayxee ngóorug ñi sànkú; te ngóor googu arafu ñett-fukk ak ñett ba ci alifbaa Ebrë moo koy tegtal. Araf bu nekk ci diggu baatu Ebrë bu ñuy wax “dëgg” mooy bi ñett-fukk ak ñett, te mu dëppook bés bu fukk ba ci weer wu juróom-ñaareel bi, te ni

melokaanu tegn, dafay yor mbir yu wax ne alifbaa Ebrë ak bés boobu am nañu jëfandikoo yu yonent. Fukk dolli ci ñett-fukk ak ñett mooy ñaar-fukk ak ñett. Juróom-fukk ak ñaar mooy mbooleem 10 yoon 7, te bés bu fukk ba ci weer wu juróom-ñaareel bi itam mat na ak juróom-fukk ak ñaar, te loolu misaal la ci jeexitalu waxtu njàngat.

Ba noppi Piyeer dikk ci moom, ne ko: Boroom bi, ñaata yoon la sama mbokk di ma tooñ, te may baal ko? ba juróom-ñaari yoon? Yeesu ne ko: Waxuma la, ba juróom-ñaari yoon; waaye ba juróom-ñaari fukki yoon juróom-ñaari. Macë 18:21, 22.

Ñeenti téeméer ak juróom benni fukk ak juróom ñaar at dañoo dagg ngir Israayil gu yàgg ga. At yooyu dañoo leen dagge ci ñaari junni ak ñetti téeméeri at ya, te feesal leen ci juróom ñaari fukk ay ayu-bés; noonu la Yeesu wone ne kem-kàttug waxtu njéggal mooy ñeenti téeméer ak juróom benni fukk, maanaam li ñu feesal ci “juróom ñaari fukk” ayu-bés ci Daniel juróom-ñeent.

Ñaar fukki ayu-bés yuñu tëral na ci sa xeet ak ci sa dëkk ju sell ji, ngir jeexal tooñ bi, ak ngir tax bàkkaar yi yem, ak ngir jubbantiñ lu bon, ak ngir indi njub gu sax ba fàww, ak ngir tëj vision ak yonent, ak ngir diw Ñu Gëna Sell. Daniel 9:24.

Kàddu Ebrë bi ñu tekki ne “ñu dagg ko” jëfandikoo nañu ko rekk ci wax jii ci Kóllëre gu Yàlla gu Mag ga, te mu tekki “ñu dogal ko walla ñu santaane ko.” Mu wuute ak baat bi ñuy faral di jëfandikoo te ñu koy tekki ne “ñu dagg ko,” bi sukkandikoo ci li Abram dagg sarax yi ci njëlbeen bu njëkk bu kóllëre gi ci Njälbeen 15. “Ñu dogaloon na ko” te “ñu santaane ko” ne Israyil dina am ñeent téeméeri at ak juróom-fukk yu di fukki at yu jéemantu, te gannaaw loolu dees na leen dagg ni ñoom nit ñi Yàlla fas ak kóllëre. Ñaari “dagg” yu wuute; benn bi di firndeel ne jamono ji ab jamono ju jéemantu la, ju “ñu dagg” génne ci lim bu gën a yaatu jaarale ko ci lim bi di juróom-ñaar-fukk, te bu “biiñ bu bees” bi Joel waxee “daggee” ci seen gémmin, jamono jéemantu gi tëj. Juróom-ñaar-fukk dafa tegu ci tëjug jamono jéemantu.

Màggalu weeri ngir musim bëgg-bëgg yi yor nañu ñetti jëfandikoo yu baat bu Ebrë “dëgg” bi. Màggalu weeri yi ngir musim bëgg-bëgg tàmbali nañu ci Levitikus 23:23, te diggante waymark bu Bésub Njotju bi mooy bés bu fukk, ak araf bu fukk ak ñett, muy tollook 23, te màggalu Noppalu gi jeex na ci bés bu ñaar-fukk ak ñaar, te gannaaw loolu am na benn Sabat bu kawé bu topp màggal ga, te xel mi jeexee ci 23:44.

Lewi yi dafay saraxalekat bu Lewi. Màggalu wetu nawetu ñu ngi ci saar 23:1–22, te gàddu noflaay yi itam ñu ngi ci 23:23–44. Màggalu wetu nawetu yi ñu leen tekki ci ñaar-fukk ak ñaar aaya, te alifba ebrë yi am na ñaar-fukk ak ñaar araf. Màggalu noflaay yi itam ñu leen njëkkale ci ñaar-fukk ak ñaar aaya. Màggalu buftaay yi day yëgle ñëwug àtte ci Bésub Njot. Gannaaw loolu, Màggalu Tànk yi day dox juróom-ñaar fan, te mu jeex ci bésub ñaar-fukk ak ñaar baatub juróom-ñaareel weer bi. Bës bu njëkk ci juróom-ñaari fan yi doon na Sàbbaatug ceremonia, ni noonu itam bës bu juróom-ñaareel bi, maanaam bës ba ca topp màggalug juróom-ñaari fan ba. Bës bu njëkk ak bës bu juróom-ñaareel bi dañuy def ba bës bu juróom-ñaareel bi nekk màndargaam juróom-ñaareel bi jóge ci juróom-ñaari bi.

Waxalal ci ñi bokk ci Israyil ne: Ñaareelu fukki fan ak juróom-ñeenti bu weer wii di juróom-ñaareel, mooy bésuub màggalu kër yu ñuy tabbax, di juróom-ñaar fan ngir Boroom bi. Ca bés bu jëkk ba, am na woote bu sell; dungen def ci moom benn liggéeyu jaam. Di juróom-ñaar fan, dungen jébbal Boroom bi sarax su ñuy lakk ci safara; te ca bésuub juróom-ñetteel ba, dina am ci yéen woote bu sell, te dungen jébbal Boroom bi sarax su ñuy lakk ci safara: mooy ndaje mu màgg te sell; dungen def ci moom benn liggéeyu jaam. ... Itam ci ñaareelu fukki fan ak juróom-ñeenti bu weer wii di juróom-ñaareel, bu ngeen dajalee meññeefu réew mi, dungen màggalal Boroom bi màggal gu juróom-ñaar fan: ca bés bu jëkk ba dina mel ni Sabat, te ca bésuub juróom-ñetteel ba itam dina mel ni Sabat. Léwítik 23:34–36, 39.

Bésuubal ceremoni bu juróom-ñaareelu fan bi, dafay tegtal bésuubal junni at yi, bi toppu ci Màggalu Kër-yállay tàng. Yàgg-yàgggu Israayil gu yàgg ci màndiñ mi di ñeent-fukk at, dañuy ko fàttaliku ci dëkk ci mbaar yi di fan yi ci Màggalu Kër-yállay tàng; te dafay tegtal du rekk tuuru ndox mu mujj mi, waaye itam jamono ji ñu naan njàqare Yaakóob, ba malaaka yi yóbbu way-gëm yu takku Yàlla yi ca tund ya ak doj ya ngir aar leen.

«Ci jamono tiis, nun ñépp daw nu dawoon nañu seen bopp ci dëkk yu mag ak yu ndaw, waaye ay ñaawteef topp nu, ñu dugg ci kër yi gaayi sell yi ak saafara. Ñu yékkati saafara bi ngir rey nu, waaye mu damm, daldi daanu, amul doole niw niw sax. Noonu ñépp di woote guddi ak bëccëg ngir mucc, te woote ba yéeg fa kanam Yàlla. Jant bi fenk, weer wi taxaw temm. Dex yi noppi wal. Niir yu lëndëm te diis daldi fenk, di jëkkante ak seen bopp. Waaye amoon na benn bérab bu leer bu cëkk ci ndamlu sax, fa baatub Yàlla jóge ni ndox mu bare, ba yëngal asamaan ak suuf si. Asamaan si ubiku te tējatu, te nekkoon ci yëngu-yëngu. Tundu yi yëngu ni garab gu ñuul ci ngelaw, di sànniy doj yu xasaw bépp wet. Géeg gi bax ni cin, di sànni ay doj ci suuf si. Te bi Yàlla waxee bés ak waxtu ñëwug Yeesu, jox askanam kóllëre gu dul jeex, mu wax benn wax, teg ci noonu, fekk baat yi di wër suuf si. Israyilu Yàlla taxawoon ak seen bët yu jublu ca kaw, di déglu baat ya, ba ñuy jóge ci gémmini Yexowa, di wër suuf si ni riir yu gën a réy. Lu bonoon di màgg! Ci mujjug bépp wax, gaayi sell yi xaacu naan: “Ndaxal! Alleluya!” Seen kanam leer na ak ndamlu Yàlla; te ñu feeñ ak ndam la, ni kanamu Musaa feeñoon bi mu wàccee Sinayi. Ñaawteef yi mënuñu leen a xool ndax ndam la. Te bi benn barke bu dul jeexee yéglee ci kaw ñi teraloon Yàlla, ci sàmm Bésuub Noflaayam ku sell, am na xaacu gu réy gu ndam ci kaw Rab wi ak ci kaw Nataalam.»

«Noonu la joobale bi tàmbalee, ba suuf si war a noflaay.» Review and Herald, 21 Sulet 1851.

Yeesu dellusi, te suufal bi diinu benn junni at, ni ko misaaleelée ci Noppalu juróom-ñaareelu at bu suuf si ak ci jooblaante bi. Ci saar ñetteelu Kàdduy Sarax yi fanweeri ak ñett, Noppalu juróom-ñaareelu bés bi ngir nit ñi mi ngi feeñal ne mooy ubbi wàll wi jeex ci juróom-ñetteel bi, maanaam moom mi bokk ci juróom-ñaari yi, te dafa tegtal Noppalu juróom-ñaareelu at bu suuf si di noppalu.

Te Boroom waxoon na Musaa ne: “Waxal doomi Israa’iil te waxleen ne, ci mbirum màggali Boroom bi, yi ngeen wara yégle ne ay ndaje yu sell lañu, yooyu lañu di samay màggal. Juróom-benn fan, nañu liggéey ci; waaye fan wu juróom-ñaareel bi mooy bésuub noflaay bi, di

ndaje wu sell; buleen def benn liggéey ci moom. Moo di bésuub noflaay bu Boroom bi ci bépp seen kër.” Lewitik 23:1–3.

Alfa bi ci wet gu ñaar-fukk ak ñett mooy Noflay bésuub juróom-ñaareel bi, te omega bi ci wet gi mooy junni at yi suuf si di neen, te loolu wonees na ko woon ci Noflay atub juróom-ñaareel bi ngir suuf si ak atub jubili. Alfa bi ci wet gi mooy màggali gannaar yi tambalee ak Noflay bésuub juróom-ñaareel bi te jeex ci saar 22; waaye omega bi ci wet gi moo jeex ci bésuub ñaar-fukk ak ñaar baatub weerub juróom-ñaareel bi, te topp ci moom am na Noflay xew-xewu bésuub juróom-ñaareel bi, bi tegtalu ci Noflay atub juróom-ñaareel bi ngir suuf si.

Ay bi ci njëkk ba ñaar-fukk ak ñaar dañuy tektal liggéeyu Kirist ni Saraxalekat Bu Mag bi ci barab bu sell ba; ay bi ci ñaar-fukk ak ñett ba ñeent-fukk ak ñeent dañuy tektal liggéeyam ci Barab Bu Gën a Sell bi. Lewitik mooy misaal bu jëm ci saraxalekat yi, te muy tektal ngir yëgle liggéeyu njaatige bu mag bu Kirist. Sabbaat alfa bu bésuub juróom-ñaareel bi dellu gannaaw ba ci mbind mi, te Sabbaat omega bu atum juróom-ñaareel bi jolli ba ci suuf si ñu yeesal. Lewitik ñaar-fukk ak ñett, ci nettali gu jaar-jaar, mu ngi tàllal diggante mbind mi ak bindaat mi.

Mbégte walla rus gi nekk ci xibaaru yonent bi mooy màndargaayu ñi yor xibaaru Yuuxu Guddi gi, walla beneen lu ñu sos ngir nax. Ba kera truth bii duggul ci nettali bi ni mu war, jafe-jafe bi jur rus gi dañu ko fàtte. Ñi yor diw ju dëgg ji duñu réer ci bopp boobu. Mbégte mi dees na ko firndeel ci ñi ñu dindi seeni bàkkaar, te ñooy ñi tegu ci ñiy màggal màggalu Mbooloo Mi.

Te Kàddu gi doon na suux, te dëkk ci sunu biir, (te gis na nu ndamam, ndam li mel ni ndamu Kenn ki Jóge ci Baay bi,) fees ak yiw ak dëgg. Yowaana 1:14.

Baatu Gereg bi ñuy tekki ne “dëkk” mooy “tabernaakl.” Yeesu nekk na yaram te tabernaakl ak nun. Mu jël sunu bindu nit, sunu tabernaakl, sunu xayma, sunu kër gu ndaw, sunu yaram. Piyeer waxoon na ko nii:

Waaw, maa ngi xalaat ne lu yoon la, ci biir sama kër gu mel ni tente gii ba tey maa ngi ci, di leen yëngal ci di leen fàttali; xam naa ne lu gaaw la ba ma war a bàyyi sama tente bii, ni ko sunu Boroom Yeesu Kirist wonee ma. 2 Piyeer 1:13, 14.

Pool waxe na ko ni:

Ndax xam nanu ne su kër gu suuf gi nu dëkk ci saxaar bii daanu, am nanu njëg mu jóge ci Yàlla, di kër gu ñu bindul ak loxo, te ba fàww ci asamaan yi. Ndax ci bii la nu di metti, di bëgg lool a solaatu ci sunu kër gu jóge asamaan; ndax su nu soloo ko, deesul nu fekk nuy rafetul. Ndax nun ñi nekk ci saxaar bii, dañuy metti, ndax danu diis; waaye du ndax bëgg nanu nekkul ak sol, waaye ndax bëgg nanu ñu nu dolli sol, ngir dee gi ñu midd ko ci dund. 2 Korent 5:1–4.

Màggalu Mbëgg mi dafa mel ni saraxu tegu ndax mooy misaalu tàbbi ci màndargay téereel ñaari tééméeri junni ak ñeent-fukk ak ñeent-junni, bi mataléeku su taas yi dëkk asamaan ubbeeku. Bu bàkkaar yi ñaari tééméeri junni ak ñeent-fukk ak ñeent-junni deñkee, Xel Mu Sell mi dina tuuru ci kaw mbooloom gëmkat yi daan ci ndam, te du am nattal. Àtte mi jeex na ci ñaari tééméeri junni ak ñeent-fukk ak ñeent-junni, te ñi ñu téereel dem nañu ngir yëgle xaacu bu mag bu malaaka bu ñetteel bi ci dooley Xel Mu Sell mi, ni ko misaale ak Màggalu Mbëgg mi.

Sunu yaram ab kër, te itam kër gu yëngu, maanaam tabernaakal. Ñi dajale Yerusalem ngir màggal tabernaakal, dañoo doon màggal ne seeni bàkkaar dañu leen far. Musaa la Yàlla jëfandikoo ngir taxaw tabernaakal bi ca màndiŋ ma, te màggalu tabernaakal bi ci mujja ga dafa waroon ñu dund ci xaj yu nekk ci màndiŋ ma, ndaxte Yeesu dafa sax fésal mujja ga ak njàlbéen ga.

Kon nag noonu, yéen bokk yu sell yi, yéen ñi bokk ci woote gu asamaan gi, seetleen ndaw ndaw Ndawndaw bu Yàlla yiwon ak Saraxalekat bu Kawe bi ci sunu ngëm, mooy Almasi bi Yeesu; moom mi matoon ak kóllère ci ki ko fal, ni Muusaa itam matoon ak kóllère ci kërëm gépp. Ndaxte kii, dañu ko jàppe ne yello na ndam lu gën a réy Muusaa, ndax ki tabax kër ga am na teranga lu gën a réy kër ga. Ndaxte kër bu nekk, am na ku ko tabax; waaye ki tabax yépp mooy Yàlla. Te Muusaa, dëgg-dëgg, matoon na ak kóllère ci kërëm gépp, ni jaam, ngir seedeel yeneen mbir yi ñu waroon a wax ci gannaaw; waaye Almasi bi, ni Doom, dafa jiite kërëm boppam; te nun noo di kër ga, su nu téyee bu baax kóolule gi ak mbégte gi jóge ci yaakaar, ba mu sax ba mu àgg ci muj. Ebré 3:1–6.

Móoñse mooyoon surga bu takku bi Yàlla jëfandikoo ngir yékkati kër gu sell gi di tabernaakl, waaye Kirist moom, ci ni mu nekk Saraxalekat bu Kowe ak Ndaw yiñu Yónni, am na màggal gu gën a réy boroom surga Móoñse. Bépp kër, dale ci kër gu sellu tabernaakl gu Móoñse, ba ci kër Yàlla gu Sulaymaan, ba ci kër Yàlla gu Erodd biñu soppi te yàgg ci ñent-fukk ak juróom-benn at, ak itam kërug nit ki ak ay 46 kromosoomam, ak kërug Millerite gi bu 1798 ba 1844, lépp Yàlla moo ko tabax. Ci réddug waxu yonent bi ci ay feeñug yu barey kër yu sell, li tàmbalee ci Toolu Eden, te gannaaw bàkkaar, ca buntu Tool ba, te gannaaw mbëkë mi, ci sarxal yu ba agsi ca Móoñse; ñetti màndarga yu njëkk yi mooy Móoñse, Kirist, ak ñaar-fukk ak ñent junni nit ñi.

Muusaa ak Almasi bi ñuy tegtal alfa ak omega bu Israayil gu yàgg ga, te ñoom ñaar benn lañuy tegtale booleb nit ak Yàlla, li itam ñu tegtale ci juróom-ñent-fukki junni ak ñent-fukki junni. Bi malaaka bu ñetteel ba agsee, ci Kàddug Yàlla gi tudd Njàlbéen, saar 11, ñu wax Yowaana mu natt kër Yàlla gi; te bi malaaka boobu sax agsee ca 9/11, ñu dellu wax Yowaana mu natt kër Yàlla giat. Ci ñaari mbir yi yépp, ñu wax ko mu bàyyi biti gétt gi buy tekki 1,260 fan. Ci atum 2023, malaaka boobu sax agsi na, te léegi ñi bokk ci Yàlla ñi ñu woo leen ngir ñu natt kër Yàlla gi. 1,260 fan yi, walla ñetti fan ak genn-wàll ended nañu ci 2023, te dale ca jamono jooju ba balaa yoonu Dibeer gi, kër gi war nañu ko yékkati. Atum 2024 moo baññ xàjjaayu tabax yi, te ci moom la fippu gi feeñee ni ab mbooloo buy “sibe bésu lu ndaw yi,” di weddi màndargu Miller ci tegtalù màndarga mi saxal peeñ gi.

Te itam, kàddu Boroom bi ñëw ci man ne: “Loxo Serubaabel moo samp kër gii tembeeram, te ay loxoom yooyu it dinañu ko matal; te dinga xam ne Boroom ga ca mbooloom xarekat ya moo ma yónnee ci yéen. Ndax kan moo xeeb bés bu tuuti yi? Ndax dinañu bég, te dinañu gis fil à plomb bi ci loxo Serubaabel ak ñaar-fukk ak benn yooyu; ñoom ñoo di bët yi Boroom bi, yiy daw fu ne ba ci suuf sépp.” Zakari 4:8–10.

Bëggloo njàngale Miller ne, ne mooy Room a tax vision bi, mooy bañ fondmañ yi, te mooy it “sax ci bésu mbir yu ndaw yi.” Yëngu-yëngu Millerite bi mooy yëngu-yëngu alpha bu malaaka bu njëkk ak bu ñaareel bi, te yëngu-yëngu ñi téeméeri ñeent fukk ak ñeent-ñeent ñaari junni mooy yëngu-yëngu omega bu malaaka bu ñetteel bi. Mu ëpp alpha bi doole ñaar-fukk ak ñaar yoon. Ci

gis-gis bu yonent bii, fondman yi yëngu-yëngu Millerite bi mooy “bésu mbir yu ndaw yi.” Sax ci benn dëgg gu njëkk gu ñu tegtal ci ñaari lal yu Habakkuk, mooy dee, ndaxte vision bi ñu taxawal ci Daniel 11:14 mooy benn vision bi Solomoon wone.

Fu amul pègg, nit ñi di sànk; waaye ku sàmm yoonu Yàlla, yaw a barkeel. Misaal yi 29:18.

Vision buy taxaw bi am na yéem, ndax mu xamale ne doju dëkk bi ci suuf moom itam moo di doju kaw bi, waaye ak doole gu gën a bari ñaari-fukk ak ñaar yoon. Nattu alfa buy taxaw ci 2024 mooy bataaxal ub timm xel buy tēdd ci biti, te nattu omeega bu kër Yàlla ba ci 2026 mooy bataaxal ub timm ruu buy tēdd ci biir. Benn bi day xamale nataal ak màndarga mala bi, te beneen bi nataal ak màndarga Yàlla. Nattu omeega boobu buy biir dañu koy tegtal ak ñaari màndarga yi nekk ci géntu Miller te war nañu leen a faram ci juntuukaayu xew-xewi bés yu mujj yi. Lan mooy dencukaay bi? te lan mooy yēpp bi?

Dañuy wéy ñi ci artikel bi ci topp.

Céet gu Juy yi ci jamonoy Yeesu dafa ame woon ñetti xēt yu mag, te yenn saas dañu leen tas ci ay weer walla benn at. Jëfandikook bu njëkk bi mooy céet gu yoon, bi ñuy wax engagement, fa la céet gi di dal ci yoon, waaye jabar ak góor gi di sax ci seen berab yu wuute, fekk góor gi dellu ca kër baayam ngir waajal berab bu jëkkal sa jabar. Loolu moo tax Mary, jabaru Yuusufa, ñu ko woowe woon jabaram, sax lu jiitu seen dëkkandoo. Benn ku dul sax ci jamono jooju, ñu ko daan jàppe ni njaaloo la.

Digu yēg ngir xaar gi dafa nekkoon lu ñu dul xam, te man naa doon ay fan, ay ayubés, walla ay weer. Xamul booboo mooy benn mbir bu am solo ci léebu bi. Baay bi man naa xaar ba ci at, ngir wóorlu sellug jabar ji. Góor gi dafa bañ a wax bés walla waxtu wu dëgg wuy dellusee, ndaxte baayam mooy dogal kañ la war a am; noonu jabar ji xamoon na ne céet gi di ñēw—waaye xamoonul kañ. Xamul googu dafa nekkoon ci coobare, te ba kera baay bi santul góor gi mu dem indi jabaram, lépp lu ci bokk dafa yàgg.

Bi baay bi waxee ne: «Demal jël sa jabar», góor gi di ñēw guddi, ànd ak ay xaritam, di yuuxu ak di wol buxus. Loolu daan sax ci guddi ngir bañ a tukki yoon yu yàgg ci tàngooru bëccëg bi, mi man a metti lool ci réewum Israel. Làmp ak diwlin daan ñu wara am, ndaxte amul woon i leeru mbedd, te topandoo ba manoon a yàgg ay waxtu. Wax ju jëfandikook ci xeetu séytane yu njëkk ya ci séy yi ca Ebrë yu cosaan ya, te ñu daan koy yégle ci biir topandoo yi, mooy: «Xool-leen, boroom séy bi ngi ñēw!»

Janq yi (jigéenu séykat yi) ci léeb bi nekkuñu jigéen yu reya-rey rekk; ñoom dañoo doon ay toppkat yu jigéen ji di séy, di xaar ak moom, te yaakaaroon nañu ne dinañu bokk ci yoonu doxal gi, te waroon nañu sax di waajal seen bopp ci bépp waxtu, ba teewlu seen diw bu ñuy leeral yoon wi jëm ca kër góor gi di séy ba. Làmp yi daan nañu lakk gaaw, moo tax mu doon lu war ngir ñu yóbbu diw yu yokk, su fekkee ne yoon wi yaatu. Amul woon benn bokk-béen ci congoon diw ja.

Yéex bi dafa bokk ci ndawtéef ak céet gu mag ga, te ci aaday réew ma du woon jafe-jafe. Ñu daan seet yéex, te nelaw it dafa doon lu masani. Wuutu gi nekkul ci nelaw gi, waaye ci waajal gi; nekkul it ci xool bu yëngu. Jigéen yu ñàkk xel yi waajaluwuñu ngir yéex boobu ni ko jigéen yu xel yi defe.

Ñépp dañuy nelaw, ndaxte jamono ji nekk diggante takk gu yoonal ak matug séy bi man na jot ba ci at.

Bu mbooloo bi agsee ci kër góor gi, reerug séy ba tàmbalee, te bunt bi tëj ba fàww, ñi ñëw gannaaw bi kenn duggall leenul. Loolu du woon yërmànde’adiñu—waaye aada la woon, ndax ku doon bës gannaaw bi bunt bi tëje, mooy wone ne bokkul woon ci mbooloo bi.

Yesu nekkoonul woon a sos nataal wu bees, te joxe’ul benn leeral ci léeb bii ni mu daan defe yëngatu yeneen. Soxla woonul a joxe leeral, ndax mbir yu cosaanu aaday yooyu yépp, ñi koy déglu daan nañu leen xam bu baax. Yesu doon won ci benn seet gu dëgg gu séy ci Penku, waaye du woon ab xalaat gu wootu.

Benn nañu jàppale lépp ci mat yu dëppoo ak seede bu Ebrë yi, ak itam ci bindkatu jaar-jaariy jamono yu Rom ak Gereg.

Miixna bi (tééméeru 2e gannaare gi, waaye muy aar aada yi jëm ca jamono Kër Yàlla ji bu jiitu 70 gannaare gi)

Talmud bi (jàngat bu gannaaw bi la, waaye dafay wax ci jëfandikoo yu njëkk ya)

Josephus (jàngalekat Yawut bu njëkk ci at yu njëkk)

Liturji céetub Rabbinik ak waxtaan yu yoon wi diiru céetub séy.

Seetkat yu dëkkuwaay ci Yudee yu boka ca àddina Gereg ak Room.

Josephus joxeul ab manuel bu yomb gu set wecc “téere céet”, waaye ay mbir yu yoonu ak aada yi mu japp ne ñu xamleen, dañoo méngoo bu baax ak melokaani yi Mishnah/Talmud di wax.

Mishnah mooy cosaan bu ëpp solo.

Léebu bi dafa dal ci xel dëggkat buy Yawut ci xarnu njëkk bi bu baax, ndaxte dara ci Matye 25 soxlawul woon benn leeral. Ñëwug guddi-génn ga doon lu ñu miin; làmp yi ak diwlin gi doon ay soxla yu leer; te yéexante bi nekk ci diggante takkug séy bu yoon ak doxantu guddi-génn ga, lu ñu yaakaar la woon; te bunt bu tëj bi itam, mooy àddina bu ñu faral di doxal. Janq yi ñu bàyyi woon ci biti, rus nañu woon, te ci dëggkat yu Yawut yi ci jamonoy Yeesu, rusug janq ju ñàkk xel ji yoon la woon bu mat sëkk. Gannaaw ñu xam bu baax aaday gi, ñi doon déglu Yeesu duñu woon yërëm dara janq yu ñàkk xel yi, ndaxte kenn xamoon na ne waajal mooy warugar gu dëgër ci kaw bépp janq bu ñu woo ngir bokk ci doxantu bi. Dëgg yi mel noonu leer nañu woon lool ci dëggkat yu Yawut yi, ba tax Yeesu soxlawul woon di joxe benn leeral ci léebu bi.